

TÜSİAD
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
ÜMİT BOYNER'İN
TÜRKONFED
ORDU BAŞKANLAR KONSEYİ
AÇILIŞ KONUŞMASI

30 Eylül 2011

ORDU

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye

Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara -Türkiye

Büksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium

Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA

Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany

Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29

Tel: +90 (312) 468 10 11

Tel: +32 (2) 736 40 47

Tel: +1(202) 776 77 70

Tel: +49 (30) 288 786 300

Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Faks: +90 212 249 13 50

Faks: +90 (312) 428 86 76

Faks: +32 (2) 736 3993

Faks: +1 (202) 776 77 71

Faks: +49(30) 288 786 399

Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org

e-mail: ankoffice@tusiad.org

e-mail: bxloffice@tusiad.org

e-mail: usoffice@tusiad.us

e-mail: berlinoffice@tusiad.org

e-mail: parisoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

Bugün burada kısaca küresel ekonomideki ve Türkiye ekonomisindeki gelişmelere dikkat çekerken, bir parça da TÜSİAD'ın gelecek vizyonundan bahsetmeye çalışacağım.

İçinde bulunduğumuz küresel ekonomik krizin, 2008 yılının başından beri çeşitli evrelerini yaşıyor, tanıklık ediyoruz. Başta gelişmiş ülkeler olmak üzere, ekonomiler potansiyel üretimlerinin çok altında bir üretim düzeyi ile boğuşuyor. Çok doğru bir ifadeyi biz de sıklıkla kullanıyoruz, bu kriz ilk defa tüm küre tarafından çeşitli ölçütlerde hissediliyor, yani bu aslında ilk küresel kriz. Dolayısıyla bu süreci çeşitli tarihi krizler ile karşılaştırmanın hiçbir faydası yok. Krizin başından bu yana tabiri caiz ise, sahipsiz, başboş bir küresel kriz ile mücadele anlayışı izliyoruz olmamızın da nedeni bizce bu tespitin altında.

Kendi ülkelerinde de sorun yaşayan siyasi liderler, küresel yönetişimde daha da tecrübesizler ve ortada küresel ölçekte çözülmesi gereken bir dizi sorun var. Yani içinde geçtiğimiz krizin iki aşaması var; birincisi iktisadi analiz ile süratle çözüm bulabileceğimiz aşaması, bu aşamanın teshisinde bir problem yok... Yunanistan'ın ihtiyacı olan destek ve alması gereken önlemler, ABD'nin ihtiyacı olan mali düzeltme veya Çin Merkez Bankasının rekabetçi kur politikasının sürdürülemezliği... Ancak bu çözüm önerilerinin herbiri, küresel işbirliği ve eşgüdümü sağlayacak bir mekanizma olmaz ise sadece teorik tespitler olarak kalacaklar. Dolayısıyla sorunun ikinci boyutu, ülkeler düzeyinde politik sorunlar yanı sıra, yeni bir küresel yönetişime olan acil ihtiyaç. Özellikle ABD ve Avrupa Bölgesi politikacıları, yerel sorunlarını çözme ve küresel ekonominin toparlanma sürecini destekleme maharetini eşanlı olarak gösteremezlerse, krizden çıkış çok uzun sürebilir; nitekim her geçen gün 2012 dünya büyümesini aşağı doğru revize ediyoruz.

Bu açıdan, ülkelerin ve dünyanın siyasi liderliğe en çok ihtiyacı olduğu anda önemli bir irade boşluğu ile karşı karşıyayız. Kısa aralıklar ile değişen politika tercihleri ve sürekli başa dönme görüntüsü bunun en temel göstergesi. Ayrıca özellikle bu piyasalardaki güven bunalımı parasal genişleme ile verilen destekleri yetersiz hale getiriyor. Güven duymayan, işini kaybetmekten korkan tüketici harcamıyor, yatırımcı yatırım yapmıyor, istihdam ve büyüme sorunu çözülemiyor.

Küresel çözüm ihtiyacı, G-20'nin önemini kritik derecede artırdı. Dünya ekonomisinin % 87'sini üreten ve dünya nüfusunun üçte ikisini temsil eden G-20 yapısı önümüzdeki dönemde daha da büyük bir önem kazanacak. Zaten görünür gelecekte G20'nin başarılı olması dışında başka şansımız da yok...

Geçen sene Seul'da ilk defa özel sektörün de kurumsal olarak yer aldığı G-20 devlet ve hükümet başkanları zirvesi bu sene Kasım ayı başında Fransa ev sahipliğinde Cannes'da düzenlenecek ve hemen öncesinde G-20 bünyesinde özel sektörü temsil eden B-20 İş Zirvesi gerçekleştirilecek. TÜSİAD da, iş dünyasının gönüllü temsil örgütü olarak, B-20 oluşumunda Türk iş dünyası temsilcisi olarak sürece katkı sağlıyor.

G20 yapısındaki bir kurum sadece mevcut krizin çözülmesi için değil belki de daha önemlisi küreyi bekleyen ve sistemik öneme haiz birçok problemin çözümü için de şart gözüküyor.

Yapılan hesaplamalar, 2050 yılında şu anki refah seviyemizi korumak için 2.3 dünyaya ihtiyacımız olacağını gösteriyor. Böyle bir ihtimal imkânsız olduğuna göre, ya kontrolsüz bir şekilde bu düzeltme yapılacak ya da tüm üretim, tüketim ve mekan anlayışımızı sürekli yenilenebilir bir anlayışla hemen şimdiden dönüştürmeye başlayacağız.

TÜSİAD olarak 40. yılımızı kutladığımız bugünlerde, sözünü ettiğim bu anlayış ihtiyacından ilham alarak, Vizyon 2050 raporumuzu kamuoyu ile paylaştık. Büyümeyle konuşmanın yeterli olmadığı,

ancak sürdürülebilir bir büyümenin anlam ifade ettiği 21. yüzyılda oluşan yeni dünya düzeninde, sürdürülebilir bir Türkiye'yi gündeme getirmek istedik. İş dünyasının bakış açısıyla, insani kalkınma, enerji, şehirleşme, kentsel ulaştırma, üretim ve tüketim eğilimleri çerçevesinde sürdürülebilir bir Türkiye'ye ulaşma yönündeki önerileri bir araya getirdik. 2023 yılında dünyanın ilk 10 ekonomisi arasında olma hedefi, ancak kalkınmamızı sürdürülebilir kılmamız ile mümkün. Bu konuda iş dünyasına, hükümetlere, sivil topluma ve uluslararası kuruluşlara çok önemli sorumluluklar düşüyor. Bu süreç aynı zamanda, iş dünyası için de çok önemli fırsatları beraberinde getiriyor.

Bugün, TÜRKONFED'in bölgesel ve sektörel düzeyde örgütlenmiş iş dünyasının temsilcileri ile de bu gündemimizi paylaşmak istiyorum. Bu konu aslında, bugünkü panelde de ele alınacak olan, nasıl bir büyüme, nasıl bir sanayi politikası, nasıl bir paylaşım ve nasıl bir katılımcılık ve demokrasi ortamı sorularına da bir bakış açısı getirecektir.

Türkiye'nin sosyal ve ekonomik refahını arttırmak için yıllık %5 - 6 civarında büyümesi gerekmektedir. Ancak, büyümeyi sağlarken kalkınmayı sağlayamazsak büyüme sürdürülebilir olmuyor. Hemen belirtelim Türkiye, sürdürülebilirlik tercihini bir çok gelişmiş ülkeye göre daha rahat hayata getirebilecek şartlara sahiptir, yani başlangıç koşulları olarak Türkiye nispeten avantajlı durumdadır.

2050 yılı Türkiye'sine baktığımızda, nüfusu 100 milyona ulaşan, çalışma çağındaki nüfusu 2000 yılında yüzde 64.5'lük seviyeden 2020'de 68.6 ile en yüksek seviyesine ulaşan, bu tarihten sonra azalmaya başlayarak 2050'de yeniden yüzde 64.5 değerine ulaşan bir Türkiye görüyoruz. Bu dönemde eğitim çağındaki nüfusta ise yüzde 8'e yakın bir azalma olacak ki, bu da eğitim yükünü azaltacak. Doğru yönlendirildiğinde çok büyük bir fırsat olabilecek bu gelişme, ancak ciddi bir eğitim politikası ile birlikte, istihdamı teşvik edici, yeni istihdam alanları açan, kayıtdışı istihdamı önleyen politikalar uygulandığı takdirde bizi başarıya götürecektir.

Bu hızlı nüfus artışının beraberinde çok hızlı tüketiyoruz. Artan nüfusun su, gıda, enerji, altyapı ihtiyaç ve talebini karşılamak, ciddi bir enerji açığını, enerjinin sürdürülebilirliğini, çevreye karşı duyarlı olmasını gündeme getiriyor. Doğanın dengesini tahrip etme konusunda maalesef insanlığın başı çok dik değil. Eskiden çevreye yaptığımız ve geri dönüşü çok zor olan tahribatın vebalini çocuklarımızın, torunlarımızın ödeyecek olmasından endişe duyarken ve açıkça söylemek gerekirse bunu biraz uzak görüp çok da ciddiye almazken, bugün artık yoğunluğun artmasıyla, doğrudan bizler, hemen yarın bireysel, toplumsal, sosyal ve ekonomik hayatlarımızda ağır bedeller ödemek durumundayız. Yani tehdit aslında düşündüğümüzden çok daha hızlı bir şekilde bize yaklaşıyor.

Bu sebeple, enerji projelerine bakarken, belki enerji projelerinin her birini kendi getirdiği koşullar açısından ayrı ayrı değerlendirmemiz gerekebilir. Aynı çerçevede diğer önemli konu ise enerji verimliliği. Bugün Türkiye'de bir birim üretmek için gerekli enerji OECD ortalamasının iki katı. Çevre dostu, yeşil ürünlerin gereğine, sadece söylemlerimizde vurgu yapmak yeterli olmuyor. Uygulamada, kullanımda da bu ürünleri tercih etmeli, edilmiyorsa bunu teşvik edecek yeni mekanizmalar geliştirmeliyiz.

Özellikle, yerel düzeydeki bilinçlendirme sürecinde, iş dünyasının bölgesel düzeydeki sivil toplum kuruluşları ciddi bir rol oynayabilir. Burada, pek çok farklı illerden gelen iş insanlarımız var. Bu vesile ile, hepinizden, bölgelerinizde sürdürülebilir kalkınma politikalarında daha fazla inisiyatif alma ve farkındalık yaratma konusunda destek beklediğimizi ifade etmek istiyorum.

Sürdürülebilir büyümenin, bir diğer önemli bir boyutu ise kentleşme. 2050’de Türkiye için yaklaşık yüzde 80’lik bir kentleşme oranı hesaplanıyor. Bu, hem ekonomik hem de toplumsal yapıda önemli değişikliklere neden olacak. Kentlere olan talep, hızla yeni yaşam alanları yaratmamızı gerektiriyor. Ancak, burada da dikkate almamız gereken bir sürdürülebilir kentler kavramı ile karşı karşıyayız. Sürdürülebilir kentleşme, sosyal, ekonomik ve çevresel sürdürülebilirlik ilkelerinin, katılımcı bir planlama anlayışı ile biçimlendirilmesini öngörüyor. Bu süreçte, teknolojik gelişmelerin bize sunduğu fırsatlardan yararlanmayı ve yerel yönetimlerin kapasitesinin artırılmasını da çok önemli görüyoruz.

Burada, ülkenin dört bir yanından gelen iş dünyası temsilcileri bir aradayken, kentleşme konusunda dikkatimi çeken bir konuyu daha sizlerle paylaşmak istiyorum. Kentleşme sürecinde, yapılaşma ihtiyacının hızla karşılanmasında, kentlerin kültürel dokularının göz ardı edilebildiğini görüyoruz. Bugün ülkemizin farklı illerini ziyaret ettiğimizde, yeni yapılaşmalara baktığımızda, bölgelerin, illerin, kültürel, mimari mirası, tarihsel birikimle meydana gelen kentsel dokusu göz ardı edilerek, her ilde aynı tip yapıların yükseldiğini, kentlerin kimliklerinin yavaş yavaş bozulduğunu görüyoruz. Zaten yılların getirdiği bir bozulma var olsa da, bugün artık çok ileri teknolojilerin, iletişim kanallarının elimizin altında olduğu bir çağda yaşıyoruz. Kültürel sürdürülebilirlik açısından farklı yerel yapıların şehirleşmeye yansımaları önemsiyoruz. Bu yüzden, planlama yapılırken tasarım ve tasarımın kentsel doku ile uyumu boyutunun da göz önünde bulundurulması gerektiğini düşünüyorum.

2050 Vizyonumuzda, aynı zamanda, iş dünyasına da önemli fırsatlar sunan akıllı ekolojik şehirlerin planlanması için sürdürülebilir planlama ve tasarım hedefleri öngörüyoruz. Bu kapsamda, doğal kaynakların kullanımında ekolojik dengenin gözetilmesi, kültürel varlıkların korunması ve geliştirilmesi, kamu hizmetlerinden faydalanmada fırsat eşitliğinin sağlanması, yerel düzeyde ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmanın gerçekleştirilmesi, iklim değişikliğinin etkilerini azaltmaya yönelik sürdürülebilir kent, ulaşım ve enerji kullanımının geliştirilmesi, yerel yönetimlerin hizmet sunumunda şeffaflık, hesap verebilirlik, katılımcılık ve verimliliğin esas alınması gibi pek çok hedef koyuyoruz.

Bu dönüşümde büyüme kadar önemli olan paylaşma sorunu da önümüzde ciddi bir mesele. Bölgelerin ve vatandaşların bu büyümeden adil bir pay almaları için de gerekli adımların atılması, bölgesel gelişmişlik farklarının azaltılması gerekiyor. İş dünyası örgütleri olarak bizler de, bu konuda bölgelerimizdeki diğer aktörlerle ve özellikle Kalkınma Ajansları ve bölge üniversiteleri ile çok daha sıkı çalışıp çözüm önerilerimizi sunmaya devam etmeliyiz. TÜRKONFED ve bölgesel federasyonları bu çalışmalar için çok uygun bir platform oluşturuyor.

Küresel düzeyde, sivil inisiyatiflerin karar alma süreçlerindeki etkinliğinin hızla arttığı bu dönemde, iş dünyasının gönüllü ve bağımsız sivil toplum kuruluşlarına yukarıda bahsettiğim bu dönüşümde büyük rol düşüyor.

Son olarak, tüm bu büyüme ve sürdürülebilirlik vizyonunun gerçekleşmesi, öncelikle, katılımcı ve demokratik bir müzakere süreci ile uzlaşmaya varılmış toplumsal bir mutabakat sağlanmadan mümkün görünmüyor. Ülkemiz için önümüzde gerekli koşullar sağlandığında fırsatlarla dolu bir dönem var. Bu dönemdeki küresel gelişmelerden faydalanmamız ve fırsatlara odaklanmamız için uzun yıllardır enerjimizi ve kaynaklarımızı tüketen, çözümsüzlüğün bizlere hiç bir şey kazandırmadığı, aksine rekabet içinde olduğumuz ülkelerin çok daha gerisinde kalmamıza neden olan sorunlarımızın azami uzlaşma ile çözülmesi konusunda mutabık kalmamız gerekli.

Œu ana kadar sürdürülebilir kalkınmanın uzun dönemli koœullarından bahsettim. Ancak önümüzde kısa ve orta vadeli hedeflerin de olduğunu unutmamalıyız. Kısa vade hedefleri, bağımsız Merkez Bankacılığı ve kamu maliyesi açısından tasarrufların arttırılmasıdır. Ayrıca sağlam finans sektörü ve nispeten sağlıklı kamu maliye yapısının yanısıra bizi AB'den ve ABD'ye göre avantajlı hale getiren önemli kazanımımız olan tüketicisi ve yatırımcı güveninin devam ettirilmesi.

Ülkemizi görünür gelecekte farklı kılabilecek olan ise orta vade hedeflerimizdir. Bu hedeflerin büyük bir kısmı, bugün burada bizleri katılımlarıyla onurlandırmakta olan Sanayi Bakanımızın nclėinde hazırlanmıœ bulunan Sanayi Strateji Belgesi ile iliœkilidir. Bu belgenin harfiyen hayata geçirilmesi suretiyle Türkiye, potansiyel büyüme oranını yukarılara çekebilecek ve 2023 yılında ilk on ülke arasına girme hedefini gerekleœtirebilecektir.